

19.09.2009

Scenariusz do zajęć pt. „Opowieści pod czerwonym kapeluszem” (wyprawa na grzyby, rozpoznawanie poszczególnych gatunków), gry i zabawy ekologiczne.

Scenariusz 1

Cele:

Uczestnik po spotkaniu potrafi:

- nazwać wybrane grzyby- dzieląc je na jadalne i trujące.
- potrafi rozróżnić formy grzybów - huby, drożdże, pleśń
- własnymi słowami powiedzieć o zasadach zbierania grzybów
- wymienić jedno pozytywne i negatywne oddziaływanie grzybów w otoczeniu człowieka.

Forma pracy: pogadanka, zabawy edukacyjne

Materiały:

Atlas lub przewodnik do oznaczania grzybów, dwa wiklinowe kosze, plastelina

1. Rozmowa na temat grzybów jadalnych i trujących (wyszukiwanie różnic)- burza mózgów, rola grzybów w życiu człowieka

Grzyby spełniają istotną rolę w środowisku posiadając jako jedyne właściwość rozkładu ligniny, a także przyczyniając się w dużej mierze do rozkładu celulozy. Oba te związki budują tkanki drewna. Tak więc grzyby są niezbędne do prawidłowego obiegu materii wprowadzając ponownie do gleby szczątki martwych gałęzi, pni czy liści.

Grzyby od starożytności są szeroko wykorzystywane w medycynie. Modrzewnik lekarski, gatunek obecnie w Polsce rzadki i chroniony, znany był średniowiecznym medykom jako panaceum min. na malarię i gruźlicę. Przełomowe wyizolowanie w 1938 roku z pędzlaków (gatunków pleśniaków) penicyliny wprowadziło nas w świat antybiotyków i umożliwiło leczenie wielu chorób. Grzyby obecnie pomagają człowiekowi w produkcji witamin.

Ciekawostki:

- Hubą lub hubką (czyrem) określano dawniej tkanki grzybów nadrzewnych, najczęściej z rodziny żagwiowatych, które poddane moczeniu w saetrze i suszeniu, a następnie roztarte na pył stanowiły doskonały środek do rozpalania ognisk krzesiwem.
- Pierwszą grupą odkrytych antybiotyków są penicyliny wytwarzane przez grzyby z rodzaju *Penicillium*. W medycynie wykorzystuje się ich właściwości bakteriobójcze.
- Drożdże spożywcze są jednokomórkowymi, żyjącymi w koloniach grzybami z klasy workowców. Rozmnażają się przez pączkowanie odżywiając głównie związkami cukrów. Stosowane są w przemyśle piwowarskim, gorzelnicznym, winiarskim i piekarniczym.

2. Zabawa ruchowa „Grzybobranie”

Dzieci naśladują ruchy grzybiarza: schylają się po grzyby, niosą koszyk, słuchają śpiewu ptaków, odpoczywają pod drzewem.

3. Omówienie budowy grzyba wg schematu (pokaz schematu grzyba), kapelusz, nóżka, korzenie.

4. Jak zbierać grzyby?

- Trzeba zbierać tylko to co znamy.
 - Nie należy zbierać wszystkiego, co, jak się wydaje może być jedzone, a brać tylko tyle grzybów jadalnych, ile potrzeba na jeden posiłek.
 - Najważniejszą częścią wyposażenia jest właściwy pojemnik na grzyby. Torba plastikowa nie spełnia tego zadania. Natomiast koszyk wiklinowy spełnia wszystkie wymagania stawiane pojemnikowi do zbierania grzybów, przede wszystkim dlatego, że jest on przewiewny i nie uciska.
 - Nie powinno zbierać się grzybów przejrzałych i starych lub zaatakowanych przez larwy owadów (robaczywych) ze względu na rolę grzybów w przyrodzie.
 - Nie powinno zbierać się lub wygrzebywać bardzo młodych, cennych grzybków, by nie przyczynić się do niszczenia flory grzybowej.
 - Jeżeli chcemy zidentyfikować nie znanego grzyba w domu, powinniśmy delikatnie wykrócić owocniki z podłoża, po czym powstały w glebie otwór zakryć próchnicą, liśćmi lub ściółką, by grzybnia nie uległa wyschnięciu.
5. Krótka wyprawa do pobliskiego lasu na mini grzybobranie.
6. Praca plastyczna.
- Dzieci lepia grzybka z plasteliny.

ZAJĘCIA INTEGRACYJNE

Cele ogólne:

- integracja grupy
- budowanie więzi między uczestnikami Pomarańczowych Warsztatów

Cele szczegółowe:

- integracja wpływa na otwartą atmosferę
- integracja wzmacnia więź w grupie; sprzyja rozwojowi wyobraźni
- rola terapeutyczna integracji- rozładowuje napięcia i lęki

Przebieg zajęć:

Warunkiem niezbędnym przystąpienia do realizacji programu jest zawarcie kontraktu. Kontrakt jest umową między stronami, opartą na ich decyzjach, dotyczącą realizacji określonego przedsięwzięcia. Przykład kontraktu na czas trwania warsztatów:

Kontrakt:

1. Mówimy do siebie po imieniu.
2. Mówimy "do osoby" , a nie "o osobie" .
3. Nie mówimy o nieobecnych.
4. Jedna osoba mówi reszta słucha

Zabawa dla uczestników warsztatów;

Prowadzący mówi hasło, np. "Wszyscy, którzy lubią jabłka zamieniają się miejscami." Na hasło ci, których dotyczy to stwierdzenie, zamieniają się miejscami. Ten, kto podawał hasło, szuka dla siebie miejsca. Jedna osoba zostaje na środku, gdyż krzesel (miejsc) jest o jedno za mało. Z kolei ta osoba podaje następne hasło zaczynające się "wszyscy, którzy.....Itd."

Scenariusz 2

Cele:

- uczestnik warsztatów potrafi pracować w małych grupach
- kształtuje umiejętności pozawerbalnego wyrażania uczuć
- kształci zdolność empatii
- słucha innych

Pomoce:

- kolorowe kartoniki - wizytówki, szpilki, kolorowe pisaki, kartki na notatki.

1. Przedstawienie się

2. a) Zaprezentowanie ilustracji symbolicznie obrazujących następujące uczucia:

- wesołość, zadowolenie
- swobodę, nieskrępowanie
- smutek, samotność
- niepewność, niebezpieczeństwo

b) Każde dziecko wybiera ilustrację

c) Prośba o wyjaśnienie, dlaczego wybrało tę ilustrację.

3. Przekonanie dzieci, że sytuacje nieprzyjemne należy zmienić.

W tym celu przeprowadzamy kilka zabaw.

Zapamiętywanie imion.

Grupa tworzy koło. Każdy z uczniów przypina do ubrania kartkę ze swoim imieniem. Następnie przedstawiają się mówiąc, np. "Mam na imię Zosia". Kolejna osoba: "Mam na imię Karol, a to jest Zosia", potem: "Mam na imię Renia. To jest Karol, a to Zosia." Itd.

Opowiem o sobie.

Każdy kolejno opowiada o sobie, rodzinie tyle, ile chce. Można zaproponować pracę w parach w celu poznania się. Młodzież przekazuje sobie wzajemnie informacje na temat pierwszego kontaktu, odczuć, spostrzeżeń.

Nieme przyjęcie.

Uczestnicy piszą na kartkach informacje na temat: "lubię" - "nie lubię". Przypinają je do ubrania, następnie chodzą po sali, odczytują informacje na kartkach innych osób, nie prowadząc żadnych rozmów.

Chciałbym przedstawić.

Grupa dzieli się na pary. Jedna osoba z każdej pary odpowiada drugiej o sobie, np. gdzie i jak lubi spędzać wolny czas, co ciekawego przydarzyło się w jej życiu, przekazuje wrażenia z pierwszego dnia w szkole itp. Aby dowiedzieć się czegoś więcej, słuchający może zadawać pytania. Po kilku minutach może nastąpić zmiana ról. Po zakończeniu rozmowy pary ponownie tworzą dużą grupę. Wszyscy po kolei przedstawiają swoich partnerów mówiąc, czego się o nich dowiedzieli.

Na zakończenie wszyscy stają w kręgu i zgodnie ze wskazówkami zegara mówią swoje imiona